



Buitenhek

management  consult

Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

Omvormingsplan

Gemeente Noordoostpolder

18-8-2016



Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

OMVORMINGSPLAN

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	0
1. LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN	1
1.1 Plannen minister Asscher voor peuteropvang	1
1.1.1 Uitgangspunten harmonisatie.....	1
1.1.2 Veranderingen (plussen en minnen) in doelsubsidies van het Rijk.....	1
1.1.3 Hogere kwaliteitseisen: peuterspeelzalen met één beroepskracht moeten sluiten	1
1.1.4 Het Nieuwe Toezicht	1
1.1.5 Overige landelijke ontwikkelingen.....	1
2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PEUTERSPEELZAALWERK	2
2.1 Huidig aanbod peuterspeelzalen.....	2
2.2 Aanbod voor- en voerschoolse educatie (VVE)	2
2.3 Demografische ontwikkeling en bereik voerschoolse voorzieningen	2
2.4 Huidige financieringsstructuur peuterspeelzalen	2
3. HARMONISATIE EN OMVORMING NAAR PEUTEROPVANG	3
3.1 Vooronderzoek harmonisatie	3
3.2 Vooroverleg en afstemming met betrokkenen	3
3.3 Uitgangspunten nieuwe subsidiestructuur.....	4
3.4 Argumenten om over te gaan op vraagfinanciering	4
3.4.1 Nieuwe subsidiesystematiek genormeerd en transparant.....	4
3.4.2 Beheersing van kosten: de aanbieder is verantwoordelijk!	4
3.4.3 Alleen daadwerkelijk gebruik wordt gesubsidieerd.....	4
4. HET AANBOD GESUBSIDIEERDE PEUTEROPVANG NA OMVORMING	5
4.1 Uitgangspunten basisaanbod peuteropvang.....	5
4.2 Aanbod VVE voor doelgroepeuters:	5
4.3 Ouderbijdrage na omvorming	5
4.3.1 Nultarief voor ouders met minimum inkomen gehandhaafd.....	6
4.3.2. Ouderbijdrage oude en nieuwe situatie	6
5. GEVOLGEN VOOR BETROKKEN PARTIJEN	7
5.1 Wat er niet veranderd!	7
5.2 Wat verandert er voor ouders en hun peuters.....	7
5.3 De toekomst van de SPN.....	7
5.4 War verandert er voor de leidsters.....	8
5.5 Kindcentra ontwikkelen en doorgaande lijn versterken	8
5.6 Een oudercommissie per locatie	8



6. HOOFDPUNTEN NIEUWE SUBSIDIEREGELING PEUTEROPVANG	9
6.1 Tabel Subsidieregeling peuteropvang	9
6.2 Maximum uurtarief subsidie en subsidiering van het koptarief	9
6.3 Subsidiering aanbieders op basis van gerealiseerde plaatsen	9
6.4 Subsidieregeling AZC	9
6.5 Administratieve uitvoering Subsidieregeling peuteropvang	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.6 Kwaliteitseisen	9
6.7 Openstellen markt.....	9
6.8 Onzekere factoren.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.8.1 Werkelijke ouderbijdrage.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.8.2 Werkelijk aantal ouders dat recht heeft op kinderopvangtoeslag	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.8.3 Vraaguitval.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7 FINANCIËLE VERTALING HARMONISATIE	11
7.1 Ondanks wijzigingen in rijksbijdrage: toch budgettair neutraal!	11
7.2 Kosten peuteropvang na omvorming	12
7.2.1 Gemeentesubsidie basisaanbod	12
7.2.2 Gemeentesubsidie VVE aanbod voor doelgroeppeuters	12
7.2.3 Subsidiekosten nultarief voor ouders met minimum inkomen.....	13
7.2.4 Subsidie peuteropvang op het AZC door SPN.....	13
7.2.5 Overige subsidiekosten: HBO-coach en intern begeleider (Ib-er)	13
7.2.6 Ondersteuning kleine locaties in de dorpen	13
7.3 Aanvullende maatregelen en eenmalige kosten harmonisatie.....	14
7.3.1 Overgangsregelingen voor de huidige ouders	14
7.3.2 Communicatie en voorlichting over de omvorming	14
7.3.3 Overige eenmalige kosten.....	14
7.3.4 Totaaloverzicht eenmalige kosten harmonisatie	14
7.4 Totaaloverzicht berekening indicatieve subsidiekosten	15
7.5 Subsidieplafond	15
7.6 Monitoring en tussenevaluatie eind 2017.....	10
8. SAMENVATTING	16
Bijlage 1. Begrippenlijst	18



Buitenhek

management & consult

INLEIDING

In de gemeente Noordoostpolder komt het reguliere peuterspeelzaalwerk steeds meer onder druk te staan, door toenemende kosten bij krimpend gemeentelijk budget. Bovendien is het peuterspeelzaalwerk geen wettelijk taak meer. Gezien voorgaande zal de gemeente zich moeten herbezinnen ten aanzien van kosten en kwaliteit.

Ook zijn er landelijke ontwikkelingen die grote invloed hebben op het gemeentelijke beleid. Zo heeft de in 2014 verschenen visie van minister Asscher en staatssecretaris Dekker, op de toekomst van voorschoolse voorzieningen, een nadere uitwerking gekregen. Die visie houdt in dat dezelfde kwaliteitseisen gelden voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang (harmonisatie). Ook zal de financiering op één lijn gebracht worden. Na overleg met de betrokken partijen in het werkveld heeft de minister besloten om de harmonisatie 1 januari 2018 in te laten gaan.

Nu de veranderingen die plaats gaan vinden onder invloed van de kabinetsvisie duidelijker zijn, heeft de gemeente Noordoostpolder de huidige subsidiestructuur onder de loep genomen. Dit heeft geleid tot het opstellen van dit omvormingsplan om de harmonisatie transparant en toekomstbestendig vorm te geven. Daarbij heeft de gemeente besloten om de peuterspeelzalen een jaar eerder te harmoniseren, namelijk per 2017. Uit de extra besparing zullen de eenmalige harmonisatiekosten gefinancierd worden.

Uitgangspunt is dat alle peuterspeelzalen worden omgevormd tot peuteropvang. De werkende ouders (tweeverdieners en werkende alleenstaande ouders) kunnen dan voor het aanbod een beroep gaan doen op de kinderopvangtoeslag. Hierbij hoort ook een aangepast subsidiestelsel, zowel voor de huidige aanbieder: de SPN, als voor nieuwe aanbieders van peuteropvang. In plaats van aanbod-gestuurd wordt deze vraag-gestuurd: 'geld volgt kind'. Dit omdat na omvorming vraag en aanbod voor een groot deel door 'de markt' (aanbieder(s) en ouders) bepaald wordt.

Ook wil de gemeente stappen zetten om het beleid ten aanzien van de ontwikkeling van kindcentra voor kinderen van 0 – 12 jaar nader vorm te geven en te versterken. Het nieuwe subsidiestelsel biedt hiervoor goede mogelijkheden.

Het omvormingsplan heeft tot doel om het peuterspeelzaalwerk toekomstbestendig te maken, de kwaliteit te behouden op het huidige hoge peil en de toegankelijkheid van het peuterspeelzaalwerk te waarborgen. Dat rekening houdt met de gevolgen van de kabinetsplannen en de beperktere budgetten van de gemeente.

Noot: in bijlage 1 is een begrippenlijst opgenomen.



1. LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Voorafgaand aan de invulling van het omvormingsplan wordt in dit hoofdstuk een toelichting gegeven op de plannen van minister Asscher en staatssecretaris Dekker voor de gemeente. Ook worden de overige landelijke ontwikkelingen beknopt in beeld gebracht.

1.1 Plannen minister Asscher voor peuteropvang

Minister Asscher heeft aangekondigd dat de verdere gelijkschakeling (harmonisatie) van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn beslag krijgt per 1 januari 2018. De verwachting is dat de besluitvorming rondom de nieuwe wetgeving in 2016 afgerond wordt.

Onder harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang wordt verstaan het gelijktrekken van alle (wettelijke) regels en ook de financiering van alle voorschoolse voorzieningen.

1.1.1 Uitgangspunten harmonisatie

- Het Rijk is verantwoordelijk voor de kinderopvangtoeslag voor kinderen van werkende ouders, in kinderopvang of peuterspeelzaal/VVE.
- De gemeente wordt verantwoordelijk voor het organiseren van een aanbod aan kostwinnergezinnen (waarvan 1 ouder werkt) en uitkeringsgerechtigde ouders.

1.1.2 Veranderingen (plussen en minnen) in doelsubsidies van het Rijk

Het Rijk neemt na omvorming de financiering van de peuteropvang voor kinderen van werkende ouders voor haar rekening. Als dekking voor die extra uitgaven van het Rijk wordt het budget voor taalverbetering leidsters afgebouwd per 2017. Vanaf 2018 volgt een uitname uit het gemeentefonds van € 155.000,- (de OKE middelen (OKE = **O**ntwikkelingskansen door **K**waliteit en **E**dcatie)). Per 2016 ontvangen gemeenten ter compensatie een nieuwe rijksbijdrage om een regeling peuteropvang te treffen voor kostwinnergezinnen (waarvan 1 ouder werkt) en uitkeringsgerechtigden. In totaal is hiervoor landelijk een budget van 60 miljoen beschikbaar.

1.1.3 Hogere kwaliteitseisen: peuterspeelzalen met één beroepskracht moeten sluiten

De peuterspeelzalen met 1 beroepskracht aangevuld met 1 vrijwilliger of ouder, voldoen per 1 januari 2018 niet meer aan de wettelijke eisen. Dat betekent voor deze peuterspeelzalen dat vanaf genoemde datum alle groepen bezet moeten zijn met (tenminste) twee leidsters.

1.1.4 Het Nieuwe Toezicht

Parallel aan de harmonisatie heeft ministers Asscher aangegeven dat ook het kwaliteitskader geharmoniseerd wordt. Hij noemt deze ontwikkeling Het Nieuwe Toezicht: heldere doelen, duidelijke eisen, betere kwaliteit. Het doel van de aanpassing is een kwaliteitsverhoging. Verder moet de herijking leiden tot eisen die beter uitlegbaar zijn (aan professionals en ouders) en meer gericht op de pedagogische kwaliteit in de praktijk, dan op regels en procedures.

1.1.5 Overige landelijke ontwikkelingen

- Het peuterspeelzaalwerk (regulier) is geen wettelijke taak voor de gemeenten. Het bereiken van voldoende doelgroeppeuters voor een VVE-traject (Voor- en Vroegschoolse Educatie) is dat wel. Gemeenten moeten er dus wel voor zorgen dat er voldoende aanbod van doelgroepplaatsen is.
- Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Eén van de kenmerken van de peuteropvang is de vroegtijdige signalering en de preventieve aanpak. Investeren in de ontwikkeling van jonge kinderen is van groot belang om de ontwikkeling van het kind optimaal te stimuleren, zodat de kansen van ieder kind benut kunnen worden. In de beleidsontwikkeling wordt dit samengevoegd met de VVE-doelen in de peuteropvang.



2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PEUTERSPEELZAALWERK

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de huidige situatie van het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Noordoostpolder.

2.1 Huidig aanbod peuterspeelzalen

In de gemeente Noordoostpolder is één aanbieder van gesubsidieerd peuterspeelzaalwerk actief namelijk de Stichting Peuterspeelzalen Noordoostpolder (SPN). Er is sprake van een geïntegreerd aanbod voor VVE (voor en vroegschoolse educatie), dat betekent dat op alle locaties VVE aangeboden kan worden.

De SPN exploiteert in totaal 17 locaties in de gemeente, waarvan er 6 in Emmeloord en de overige in de omliggende dorpen gevestigd zijn. Eén peuterspeelzaal is verbonden aan het AZC. In 2015 maakten gemiddeld 458 peuters (bron: gemeente en SPN) gebruik van de peuterspeelzalen, exclusief AZC.

De meeste zalen werken op ambitieniveau 2, dat wil zeggen dat er twee gediplomeerde leidsters op de groep worden ingezet. Vier zalen en een groep in de vijfde peuterspeelzaal werkt op ambitieniveau 1, met één beroepskracht en één vrijwilliger. Voor 2016 wordt een bereik van gemiddeld 450 peuters verwacht.

2.2 Aanbod voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Elke gemeente ontvangt in het kader van de Wet Oke jaarlijks een bedrag om de onderwijsachterstanden te bestrijden. Dit is de brede doeluitkering Onderwijs Achterstanden Beleid. De gemeente is met deze middelen verplicht om zoveel VVE-plaatsen aan te bieden als er doelgroeppeuters zijn. De gemeente Noordoostpolder hanteert de brede doelgroep definitie en streeft naar 100% bereik. Daarnaast vindt de gemeente het belangrijk om segregatie te voorkomen en streeft daarom naar een integraal aanbod voor alle peuters (peuters met en zonder achterstand leren van elkaar!).

2.3 Demografische ontwikkeling en bereik voorschoolse voorzieningen

Het aantal 2- en 3-jarigen is in de gemeente Noordoostpolder tussen 2010 en 2015 heel stabiel gebleven, met respectievelijk 1128 en 1135 peuters. Naar verwachting zal het aantal kinderen tot 2020 afnemen naar 1059 peuters, dit is ten opzichte van 2015 een krimp van 7%. Wat opvalt is dat de dorpen ongeveer dezelfde krimpontwikkeling laten zien als Emmeloord.

Peuters maken gebruik van verschillende voorschoolse voorzieningen. Het bereik in de gemeente is heel hoog. In totaal maakten in 2015 gemiddeld 433 peuters (exclusief AZC met circa 25 peuters) van 2 en 3 jaar gebruik van het peuterspeelzaalwerk, circa 702 peuters maakten gebruik van kinderdagopvang en van gastouderopvang. Verondersteld moet worden dat slechts een klein deel van de kinderen helemaal geen gebruik maakt van een voorschoolse voorziening. Een deel van de ouders combineert: bijvoorbeeld gastouderopvang met peuterspeelzaalwerk. Bij het vaststellen van het bereik in 2016 is rekening gehouden met een uitbreiding in het kader van de vestiging van statushouders.

2.4 Huidige financieringsstructuur peuterspeelzalen

Op dit moment is in de gemeente Noordoostpolder sprake van aanbod-subsidiëring. Dat wil zeggen dat er tussen gemeente en de SPN afspraken gemaakt worden over het subsidiebudget in relatie tot aantal te bereiken peuters. Als meer/minder peuters bereikt worden, dan kan herberekening plaats vinden van de verleende subsidie. Dit is arbeidsintensief en kan tot onaangename verrassingen leiden bij beide partijen.



3. HARMONISATIE EN OMVORMING NAAR PEUTEROPVANG

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de gemeente zich op de ontwikkelingen heeft voorbereid. Welke uitgangspunten gehanteerd worden voor harmonisatie, en welke consequenties dit heeft voor de omvorming van het peuterspeelzaalwerk naar peuteropvang.

3.1 Vooronderzoek harmonisatie

De gemeente Noordoostpolder heeft de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de harmonisatie op de voet gevolgd. Eind 2015 heeft de gemeente aan Buitenhek Management & Consult opdracht gegeven om een vooronderzoek uit te voeren naar de gevolgen van de harmonisatie voor de gemeente en betrokken partijen. Het onderzoek leverde de volgende hoofdconclusies op:

1. Hoewel de vraag naar kinderopvang zich in 2016 naar verwachting stabiliseert (na jaren van vraaguitval) blijven werkende ouders kritisch als het gaat om de afname van het aantal uren per week. Dat betekent dat (werkende) ouders nog steeds kiezen voor goedkopere alternatieven waaronder peuterspeelzalen, al dan niet in combinatie met informele kinderopvang.
2. In de gemeente zijn 9 aanbieders van kinderopvang actief. Als 'de markt' voor peuteropvang opengesteld wordt, kunnen meer aanbieders een aanbod gaan doen. In het omvormingsplan wordt daarom rekening gehouden met een extra bereik van 30 peuters in de reguliere opvang (meer peuteropvang in de buurt) en 25 extra plaatsen voor doelgroeppeuters/VVE vanwege de instroom van statushouders.
3. Uit de enquête onder ouders van de peuterspeelzalen is naar voren gekomen dat circa 60% van de ouders recht heeft op kinderopvangtoeslag. Vanwege het hoge aantal laagverdienende ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag is specifiek gekeken naar de groep die 4 dagdelen gebruik maakt van de peuteropvang (gebruik VVE-aanbod). Daaruit blijkt dat slechts 40% van deze groep ouders toeslaggerechtigd is. In de subsidieberekeningen is hiermee rekening gehouden. De respons is met 77% zeer representatief te noemen.
4. Het is aan te bevelen dat de gemeente Noordoostpolder een maximum te subsidiëren uurtarief vaststelt, zoals ook bij de kinderopvangtoeslag het geval is. Het is niet wenselijk om dit per organisatie aan te passen, er zal één tarief vastgesteld moeten worden voor alle aanbieders van peuteropvang.

Na omvorming blijft voldoende budget beschikbaar om een breed basisaanbod te subsidiëren namelijk 333 plaatsen, inclusief een uitbreiding met 30 plaatsen. Ook zijn meer plaatsen voor doelgroeppeuters beschikbaar (plus 25) in totaal 171 (inclusief plaatsen AZC) en blijft het VVE-aanbod 4 dagdelen per week voor geïndiceerde peuters van 2 en 3 jaar.

3.2 Vooroverleg en afstemming met betrokkenen

De realisatie van de harmonisatie heeft gevolgen voor de huidige aanbieder, de SPN. De gemeente heeft ervoor gekozen om de voorgenomen omvorming transparant en zoveel mogelijk interactief vorm te geven. In eerste instantie heeft een uitgebreide informatieronde plaatsgevonden op locatie bij de huidige aanbieder door middel van gesprekken met de directie en het bestuur. Hierin zijn de gevolgen van de harmonisatie voor de SPN in kaart gebracht.

Naar aanleiding hiervan is een ondersteuningstraject ingezet om de SPN te begeleiden bij de omvorming. Zowel op beleidsmatig niveau: hoe kan de organisatie na omvorming succesvol inspelen op de nieuwe marktsituatie. Als ook praktisch: door middel van een stappenplan, zodat ook medewerkers tijdig bij de omvorming betrokken worden. Ook zal de gemeente met de SPN een communicatieplan ontwikkelen om de omvorming voor ouders zo soepel mogelijk te laten verlopen.



Verder is in de Stuurgroep kindcentra een presentatie gegeven over de doelen en reikwijdte van de harmonisatie. Hierbij waren de grote kinderopvangaanbieders en de schoolbesturen in de gemeente aanwezig. Bij vragen of onduidelijkheden naar aanleiding van de informatieronde zijn partijen nader geïnformeerd.

3.3 Uitgangspunten nieuwe subsidiestructuur

Op dit moment is in de gemeente Noordoostpolder sprake van aanbod-subsidiëring. Als gekozen wordt voor het volledig harmoniseren van alle peuterspeelzalen met de kinderopvang, dan wijzigt de subsidiestructuur in een vraag-gestuurde financiering. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de peuterspeelzalen worden na omvorming peuteropvang genoemd en ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen;
- de wijze van subsidiëren ondersteunt de verdere ontwikkeling van kindcentra;
- gemeentelijke subsidiemiddelen worden alleen ingezet voor de financiering van peuterplaatsen voor gezinnen die geen beroep kunnen doen op de kinderopvangtoeslag;
- er is een maximum uurtarief vastgesteld waarop subsidie verstrekt wordt;
- er wordt met aanbieders afgerekend op basis van gerealiseerde plaatsen: "geld volgt kind";
- het VVE-aanbod van 2 extra dagdelen (in totaal 4 dagdelen) wordt aanvullend gesubsidieerd voor alle ouders;
- voor de VVE inzet wordt aanvullend een extra subsidie vertrekt;
- de expertise VVE moet zoveel mogelijk in stand gehouden worden;
- de effecten van de harmonisatie op toegankelijkheid en bereik worden gemonitord.

3.4 Argumenten om over te gaan op vraagfinanciering

De volgende argumenten zijn van toepassing als het gaat om de overgang naar vraagfinanciering in de gemeente Noordoostpolder.

3.4.1 Nieuwe subsidiesystematiek genormeerd en transparant

De huidige uitvoeringssystematiek van aanbodsubsidiëring is complex en moeilijk controleerbaar en leidt regelmatig tot onvoorzienne tekorten bij de SPN. De gemeente Noordoostpolder heeft behoefte aan een genormeerd en transparant subsidiesysteem. De voorgestelde systematiek met vraagfinanciering biedt hiervoor een goede basis, omdat gewerkt wordt met een maximum uurtarief en een vaste vergoeding per doelgroeppauter per jaar.

3.4.2 Beheersing van kosten: de aanbieder is verantwoordelijk!

Door de nieuwe subsidiesystematiek te baseren op vraagfinanciering, kunnen de subsidiekosten goed beheerst worden. De aanbieders zijn verantwoordelijk voor een goede bezetting en de kosten worden door het voorgestelde maximale uurtarief begrensd. Er is geen sprake meer van jaarlijkse onderhandelingen over beschikbare capaciteit, bezetting of andere uitvoeringsproblematiek.

3.4.3 Alleen daadwerkelijk gebruik wordt gesubsidieerd

In de nieuwe situatie wordt alleen subsidie verstrekt voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en daarnaast voor het VVE-aanbod voor doelgroeppauters. De subsidie is gebaseerd op het aantal peuters dat per aanbieder daadwerkelijk gebruik maakt van de peuteropvang (of naar rato van het aantal maanden gebruik per jaar).



4. HET AANBOD GESUBSIDIEERDE PEUTEROPVANG NA OMVORMING

De gemeente Noordoostpolder wil ten aanzien van het aanbod de aanbieders zoveel mogelijk ruimte geven om maatwerk te leveren aan ouders, daarom stelt de gemeente geen eisen aan het aantal dagdelen of de openstellingsduur van het aanbod peuteropvang. Daarmee wil de gemeente een goede aansluiting met de schooltijden van het basisonderwijs niet in de weg staan. Wel geeft de gemeente een kader aan van de voorwaarden waaronder subsidie verleend wordt. Zowel voor het basisaanbod van reguliere plaatsen die onder de Subsidieregeling peuteropvang vallen, als voor het gebruik en de (aanvullende) subsidiëring van doelgroepplaatsen.

4.1 Uitgangspunten basisaanbod peuteropvang

De gemeente kiest voor de volgende uitgangspunten aangaande de subsidiëring van het basisaanbod peuteropvang voor ouders die niet-kinderopvangtoeslag gerechtigd zijn:

- Alle ouders hebben recht op het basisaanbod van 2 dagdelen (3 uren per dagdeel) per week, gedurende 40 weken per jaar, waarbij een deel van de ouders gebruik maakt van de kinderopvangtoeslag en de andere ouders van de door de gemeente gesubsidieerde plaatsen (voor kostwinnergezinnen en uitkeringsgerechtigden).
- De openingstijden van het peuterspeelzaalwerk mogen per dagdeel afwijken (combi langere ochtend/kortere middag). De gesubsidieerde openstelling is gemiddeld maximaal 3 uren per dagdeel.
- De gemeente stelt een maximum uurtarief vast (zoals bij de kinderopvangtoeslag) en hanteert de inkomensindeling van de Adviestabel ouderbijdrage peuteropvang (VNG) die gebaseerd is op de tabel van de kinderopvangtoeslag.
Dat betekent dat alle ouders, met uitzondering voor minima, een inkomensafhankelijke ouderbijdrage betalen.
- De startleeftijd is (blijft) 2 jaar, kinderen kunnen vanaf 1 jaar ingeschreven worden.

4.2 Aanbod VVE voor doelgroepeuters:

Het consultatiebureau beoordeelt, op basis van de brede doelgroepdefinitie die de gemeente Noordoostpolder vastgesteld heeft, welke peuters in aanmerking komen voor een doelgroepplaats. De gemeente kiest voor het VVE aanbod de volgende uitgangspunten:

- Het VVE aanbod voor doelgroepeuters zal na harmonisatie ongewijzigd blijven: 4 dagdelen per week vanaf 2 jaar.
- Voor de eerste twee dagdelen maken tweeverdieners gebruik van de kinderopvangtoeslag en de andere ouders van de door de gemeente gesubsidieerde plaatsen (voor kostwinnergezinnen en uitkeringsgerechtigden). Net zoals bij het basisaanbod. Het derde en vierde dagdeel is gratis voor alle ouders.
- De extra inspanning voor het uitvoeren van het VVE-programma (extra overleg met ouders, uitvoeren kind-volg-systeem, periodieke rapportages enz.), wordt aanvullend aan aanbieders gesubsidieerd per doelgroepeuter per jaar.

4.3 Ouderbijdrage na omvorming

Na omvorming blijft de ouderbijdrage inkomensafhankelijk voor alle ouders. De gemeente kiest ervoor om de gevolgen van de omvorming voor ouders te verzachten. De kostprijs van 1 uur peuteropvang is hoger dan van 1 uur kinderdagopvang. De kostprijs voor peuteropvang in de gemeente is op € 8,- per uur vastgesteld.

Het maximum uurtarief van de kinderopvangtoeslag voor 2017 is € 7,18. Dat zou betekenen dat ouders de meerkosten (dit wordt het koptarief genoemd) geheel zelf zouden moeten betalen, omdat ouders hierover geen toeslag ontvangen. Het is onwenselijk om ouders vanwege de omvorming van de peuterspeelzalen voor hogere kosten te plaatsen, dit zou het bereik nadelig kunnen beïnvloeden.



Gezien voorgaande wordt het maximum te subsidiëren uurtarief op € 7,50 vastgesteld. Daarnaast zal het koptarief voor alle ouders gesubsidieerd worden met € 0,50 per uur. Daarmee komt het totaal te subsidiëren tarief voor aanbieders uit op € 8,- per uur. Indien aanbieders een lager tarief hanteren wordt het koptarief evenredig verlaagd.

4.3.1 Nultarief voor ouders met minimum inkomen gehandhaafd

In de huidige situatie betalen ouders met een minimum inkomen geen ouderbijdrage. In de nieuwe situatie zal dit ook geval zijn. De gemeente hecht aan een goede toegankelijkheid van de peuteropvang voor alle peuters, maar wil er zeker van zijn dat kinderen van deze specifieke groep ouders de peuterspeelzaal kunnen blijven bezoeken.

4.3.2. Ouderbijdrage oude en nieuwe situatie

In navolgend overzicht wordt de nieuwe ouderbijdrage per maand weergegeven in vergelijking met de huidige situatie, bij 2 dagdelen per week (van 3 uren per dagdeel). Waarbij in de tweede kolom getoond wordt wat de huidige kosten per maand zijn voor ouders.

<i>Toetsingsinkomen 2017 (verzamelinkomen)</i>	<i>Ouderbijdrage peuteropvang per maand 2017</i>	<i>Huidige ouderbijdrage peuterspeelzaal per maand</i>
€ 0 – € 18.485	*€ 0/€ 15	*€ 0/€ 37,50
€ 18.486 – € 28.421	€ 16	€ 45 - € 55
€ 28.422 – € 39.109	€ 25	€ 55 - € 65
€ 39.110 – € 53.193	€ 35	€ 65 - € 75
€ 53.194 – € 76.462	€ 56	€ 75
€ 76.463 – € 105.955	€ 90	€ 75
€ 105.956 - en hoger	€ 102	€ 75

*Minima betalen geen ouderbijdragen tot een netto inkomen van € 1.283 per maand van een alleenstaande ouder, bij een twee-oudergezin is dit 1433,- netto (zowel voor reguliere plaatsen =2 dagdelen, als voor de VVE = 4 dagdelen). Dit is conform de huidige regeling.

** de gemeente hanteert de adviestabel van de VNG.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het merendeel van de ouders in de lagere tariefgroepen per maand veel minder gaat betalen voor de peuteropvang bij een uurtarief van € 7,50 (waarbij de gemeente het koptarief aanvullend voor alle ouders subsidieert). De hoogste tariefgroepen, vanaf een toetsingsinkomen van € 76.463,- per jaar, gaan meer betalen.



5. GEVOLGEN VOOR BETROKKEN PARTIJEN

In de gemeente Noordoostpolder zijn een aantal partijen betrokken bij het peuterspeelzaalwerk. In dit hoofdstuk wordt in grote lijnen aangegeven welke gevolgen de nieuwe situatie heeft voor betrokkenen in relatie tot de keuzes die de gemeente maakt om de omvorming te realiseren.

5.1 Wat er niet verandert!

Door de harmonisatie veranderen de peuterspeelzalen in peuteropvang (in naam), maar niet alles wijzigt. De volgende beleidspunten blijven ongewijzigd van kracht:

- De peuter staat centraal.
- Deelname vanaf 2 jaar.
- 2 extra dagdelen voor doelgroepeuters vanaf 2 jaar
- Zoveel mogelijk aansluiten bij de ontwikkeling kindcentra.
- Een krachtige Noordoostpolder voor de jeugd.
- VVE-beleid: maximaal bereik op basis van de brede doelgroep-definitie.
- PSZ is betaalbaar voor alle ouders.
- Minima betalen geen ouderbijdrage
- De omvorming is budgettair neutraal.

5.2 Wat verandert er voor ouders en hun peuters

De gemeente vindt het belangrijk om zoveel mogelijk dezelfde uitgangspunten te hanteren voor de nieuwe situatie: zo min mogelijk onderscheid in aanbod voor gebruikers. Of het nu werkende ouders zijn of kostwinner-gezinnen (waarvan 1 ouder werkt) of niet werkende ouders. Voor ouders betekent dit dat de toegankelijkheid maximaal gewaarborgd is: ouders komen in aanmerking voor de kinderopvangtoeslag van het Rijk of voor de Subsidiëring peuteropvang van de gemeente.

De inkomensafhankelijk ouderbijdrage is na omvorming van toepassing op alle ouders, *met uitzondering van ouders met een minimum inkomen, zij betalen geen ouderbijdrage*. De ouderbijdrage van de subsidieplaatsen wordt gebaseerd op de inkomensindeling van de Adviestabel peuteropvang van de VNG, deze volgt de kinderopvangtoeslagtabel (in 7 schalen). Dat betekent dat ouders, ongeacht hun situatie dezelfde ouderbijdrage betalen.

Voorgaande is ook van toepassing op ouders van doelgroepeuters voor het gebruik van de eerste 2 dagdelen peuteropvang met een VVE aanbod (in totaal 4 dagdelen), *met uitzondering van ouders met een minimum inkomen*. Het derde en vierde dagdeel is kosteloos voor alle ouders. Dus ook voor de ouders die voor de eerste 2 dagdelen gebruik maken van de kinderopvangtoeslag.

De keuzevrijheid neemt vanaf 2017 toe: ouders kunnen op termijn kiezen waar zij peuteropvang willen afnemen. Vanaf 2017 niet alleen bij de huidige aanbieder, maar ook bij andere kinderopvangaanbieders of het basisonderwijs in de gemeente en vanaf 2018 bij alle nieuwe aanbieders.

Voor de peuters verandert er veel ten goede. Het aantal leidsters wordt in alle groepen uitgebreid van 1 naar 2 per groep (momenteel werken nog 5 peuterspeelzalen met 1 beroepskracht en 1 vrijwilliger per groep). Hierdoor wordt de mogelijkheid gecreëerd om in alle peuteropvang locaties met een VVE aanbod te gaan werken.

5.3 De toekomst van de SPN

De gemeente zal de huidige subsidierelatie met de SPN per 1 januari 2017 beëindigen. In de nieuwe situatie is sprake van een vraagfinanciering, dat betekent dat elke aanbieder die aan de gestelde eisen voldoet in aanmerking zou kunnen komen voor subsidie van de gemeente. De SPN aanbieder kan daardoor concurrentie verwachten. De omvorming brengt de nodige uitdagingen met zich mee voor de SPN, maar ook kansen om zich als 'topmerk' voor peuteropvang en specialist in het VVE-aanbod verder te ontwikkelen. Management en bestuur zien dan ook de toekomst met vertrouwen tegemoet.



5.4 Wat verandert er voor de leidsters

In de nieuwe situatie zal de werkgelegenheid voor leidsters toenemen, immers er staan straks op alle groepen 2 leidsters. Wel is het mogelijk dat het aantal groepen eerder teruggebracht zal worden, als er sprake is van (ernstige) onderbezetting, omdat het exploitatierisico nu volledig bij de aanbieder ligt.

De gemeente Noordoostpolder wil met het te voeren beleid recht doen aan de professionele waarde die de leidsters, van oudsher, vertegenwoordigen in het peuterspeelzaalwerk. Niet alleen wordt het aantal leidsters uitgebreid, ook worden nieuwe aanbieders gestimuleerd om een VVE-aanbod te bieden op alle locaties.

5.5 Kindcentra ontwikkelen en doorgaande lijn versterken

In de gemeente zijn in de afgelopen jaren flinke stappen genomen om kindcentra te realiseren. Dit is een voorziening voor kinderen van 0-12 jaar, waar kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang), peuterspeelzaalwerk en onderwijs in elkaar overlopen. Hierin werken zowel de twee koepels van de basisscholen samen als kinderopvangaanbieders en de SPN.

De nieuwe subsidiesystematiek ondersteunt de verdere ontwikkeling van kindcentra. Na omvorming hebben ouders de vrije keuze waar ze de voorschoolse voorziening willen afnemen, in peuterspeelzaal of kinderdagverblijf: het geld volgt het kind. Dit voorkomt segregatie van kinderen van werkende en van niet werkende ouders.

Het is de wens van de gemeente en de SPN om de peuterspeelzalen op termijn over te dragen aan de twee koepelbesturen van de basisscholen. Hiervoor zal in overleg met partijen een plan ontwikkeld worden. De gemeente wil hiermee de vroeg-signalering versterken en de doorgaande lijn verder ontwikkelen, met voorkeur voor peuteropvang op elke schoollocatie. Ook in de dorpen onder het streven: "zolang er een school is, is er een peuterspeelzaal!"

5.6 Een oudercommissie per locatie

In de nieuwe situatie wordt de oudervertegenwoordiging anders ingevuld. De wettelijke kwaliteitseisen schrijven voor dat een aanbieder op elke locatie een oudercommissie dient te installeren. In grote lijnen worden dezelfde eisen gesteld aan de wijze waarop de oudervertegenwoordiging geregeld wordt, op basis van een reglement, met vastgelegde procedureafspraken en termijnen waarop gevraagd en ongevraagd advies kan worden gegeven.



6. HOOFDPUNTEN NIEUWE SUBSIDIËRING PEUTEROPVANG

Als gevolg van de keuze voor vraagfinanciering zal het huidige subsidiestelsel moeten worden omgevormd. De nieuwe Subsidiëring Peuteropvang wordt vastgelegd in de Verordening Subsidiëring peuteropvang Noordoostpolder 2017 en nader uitgewerkt in de uitvoeringsregels peuteropvang. Hierna wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste punten.

6.1 Tabel Subsidieregeling peuteropvang

De Subsidiëring peuteropvang wordt gebaseerd op de inkomensindeling van de Adviestabel peuteropvang VNG, waarbij de brede schaalindeling van de kinderopvangtoeslag teruggebracht is naar 7 schalen.

6.2 Maximum uurtarief subsidie en subsidiëring van het koptarief

Het maximum uurtarief om in aanmerking te kunnen komen voor de Subsidiëring peuteropvang zal vastgesteld worden op € 7,50 per uur in 2017. Daarnaast wordt het koptarief in 2017 (verschil tussen maximum uurtarief en hogere kostprijs peuteropvang) gesubsidieerd met € 0,50 per uur, zodat de maximale vergoeding voor aanbieders € 8,- per uur bedraagt.

6.3 Subsidiëring aanbieders op basis van gerealiseerde plaatsen

Subsidiëring vindt plaats op basis van het aantal peuters dat per aanbieder daadwerkelijk gebruik maakt van de peuteropvang. De subsidie wordt per gerealiseerde plaats van 2 dagdelen (3 uren per dagdeel) verstrekt aan de aanbieders tot aan het maximum uurtarief en aangevuld met het koptarief. Voor doelgroepeuters wordt daarnaast subsidie verleend voor 2 extra dagdelen peuteropvang (deze zijn kosteloos voor ouders). Verder wordt een aanvullende subsidie per doelgroepeuter verleend van € 250,- voor het uitvoeren van het VVE-aanbod.

6.4 Subsidieregeling AZC

Voor de peuteropvang in het asielzoekerscentrum (AZC) wordt een aparte subsidieregeling getroffen. De kostenstructuur van het AZC wijkt zeer af van de overige peuteropvang. Zo wordt er door de SPN geen huur betaald en wijzigt de openstelling per half jaar, afhankelijk van het aantal vluchtelingenpeuters dat opgevangen wordt. Gezien voorgaande kiest de gemeente voor een subsidieregeling per dagdeel per jaar, uitgaande van 4 dagdelen (VVE-aanbod) per week.

6.5 Kwaliteitseisen

De kwaliteitseisen voor de peuteropvang zijn wettelijk vastgelegd en worden getoetst door de GGD in opdracht van de gemeente. De gemeente streeft naar een hoogwaardig aanbod van voorschoolse voorzieningen. Harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang biedt de mogelijkheid om het niveau van de peuterspeelzalen in de gemeente op één lijn te brengen. Gezien voorgaande wordt aan aanbieders die in aanmerking willen komen voor de gemeentesubsidie peuteropvang voor doelgroepeuters/VVE, de eis gesteld dat de leidsters specifiek voor VVE opgeleid zijn.

6.7 Openstellen markt

Nadat de vraagfinanciering ingevoerd is wordt de 'markt' voor de peuteropvang geleidelijk opengesteld. Hiervoor zijn de volgende uitgangspunten gekozen:

- in 2017 voor de kinderopvangaanbieders die in 2016 in het Landelijk Register Kinderopvang geregistreerd waren als kinderdagopvangaanbieder in de gemeente Noordoostpolder;
- in 2017 voor de onderwijsorganisaties die scholen exploiteren in de gemeente Noordoostpolder, indien zij in eigen beheer peuteropvang gaan exploiteren;
- VVE subsidie per doelgroepeuter per 2018 voor andere aanbieders dan de SPN;



6.8 Monitoring en tussenevaluatie eind 2017

In 2017 zal de gemeente Noordoostpolder de omvorming naar peuteropvang op de voet volgen. Zo zal de kwaliteit en het bereik gemonitord worden. Ook zullen de eisen aan het VVE aanbod herijkt worden en gevolgd worden hoe de kwaliteitseisen geïmplementeerd worden, zowel bij de SPN als bij nieuwe aanbieders, die per 2018 ook VVE mogen aanbieden. Gezien voorgaande zal eind 2017 een tussenevaluatie plaatsvinden.



7 FINANCIËLE VERTALING HARMONISATIE

In dit hoofdstuk wordt de financiële vertaling gepresenteerd van de omvorming. Daarbij wordt in de eerste paragraaf de wijzigingen in de rijksbijdrage voor peuteropvang in beeld gebracht en welke consequenties dat heeft voor het beschikbare budget. Daarna volgt een toelichting op de verschillende subsidiebudgetten voor peuteropvang in de nieuwe situatie.

7.1 Ondanks wijzigingen in rijksbijdrage: toch budgettair neutraal!

In de afgelopen maanden is vanuit de VNG druk overleg geweest met het ministerie. Zowel over de herverdeling van de OAB gelden, als over de extra toegezegde gelden (60 miljoen euro – olopend over 6 jaar) voor de peuteropvang van niet toeslaggerechtigde ouders. Helaas wordt de aanvullende tijdelijke bijdrage voor taalontwikkeling van leidsters per 2017 gekort en blijft ook de uitname uit het gemeentefonds per 2018 voor de gemeente NOP € 155.000,- (Oke middelen) van kracht.

Nu alle onderhandelingen afgerond zijn ontstaat het volgende beeld voor de gemeente NOP:

OAB inkomsten gemeente NOP	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemeentelijk budget	337.249	289.242	302.469	290.261	290.261	290.261	290.261
Totaal OAB-budget rijksoverheid	827.075	829.676	829.676	829.676	829.676	829.676	829.676
Extra OAB-budget taalverbetering leidsters*	73.694	73.694	0	0	0	0	0
Oke middelen via gemeentefonds**	155.000	155.000	155.000	0	0	0	0
Rijksbijdrage peuteropvang voor niet toeslaggerechtigde ouders***		29.958	59.917	89.875	119.833	149.792	179.750
Totaal beschikbaar budget	1.393.018	1.377.570	1.347.062	1.209.812	1.239.770	1.269.729	1.299.687
af: andere VVE producten en toezicht (Opstapje, Boekenpret, Schakelklas, Homestart, Handhaving GGD)	-406.330	-403.330	-403.330	-403.330	-403.330	-403.330	-403.330
Rijksbijdrage pov voor niet toeslaggerechtigde ouders 2016 naar 2017	0	-29.958	29.958	0	0	0	0
Huidig budget peuterspeelzaalwerk en VVE 2015&2016	986.688	944.282					
Huidige uitgaven peuterspeelzaalwerk en VVE inclusief andere VVE producten en toezicht	-986.688	-944.282					
Budget beschikbaar voor peuteropvang vanaf 2017	0	0	973.690	806.482	836.440	866.399	896.357
Benodigd voor peuteropvang vanaf 2017	0	0	-854.465	-854.465	-854.465	-854.465	-854.465
Harmonisatiekosten 2017	0	0	-50.000	0	0	0	0
Overheveling van 2017 naar 2018			-69.225	69.225	0	0	0
Overheveling 2018 naar 2019	0	0		-21.242	21.242	0	0
Resultaat	0	0	0	0	3.217	11.934	41.892

* Rijks bezuiniging per 1-1-2017 ** Rijks bezuiniging per 1-1-2018 *** Rijksbeleid gefaseerd invoeren 2 dagdelen voor alle peuters

In bovenstaande berekening is het nieuwe rijksbijdrage peuteropvang voor 2016, dat dit jaar niet aangewend wordt, toegevoegd aan 2017, in totaal € 29.958,-. Verder wordt in 2017 een bedrag van € 69.225,- overgeheveld naar 2018 en in 2018 € 21.242,- om budgettair neutraal uit te komen. Het resultaat is een budgettair neutraal over de jaren 2015 tot en met 2018. Vanaf 2019 zijn alle bezuinigingen verwerkt en loopt het resultaat weer op, tot **€ 41.892,-** in 2021.



7.2 Kosten peuteropvang na omvorming

In de nieuwe situatie wordt gekozen voor een andere subsidiesystematiek. Uitgangpunt is dat er sprake zal zijn van een subsidiebudget voor een basisaanbod (reguliere) plaatsen en een budget voor doelgroepplaatsen/VVE. Daarnaast worden onderdelen aanvullend gesubsidieerd.

7.2.1 Gemeentesubsidie basisaanbod

Na omvorming kunnen 30 plaatsen extra gerealiseerd worden, waarmee het aantal beschikbare reguliere plaatsen stijgt van 333 Dit om een eventuele toename van de vraag (ook bij andere aanbieders dan de SPN) financieel te kunnen afdekken.

In navolgend overzicht worden de subsidiekosten per jaar voor de gemeente inzichtelijk gemaakt ten aanzien van het basisaanbod van 2 dagdelen per week (3 uren per dagdeel), 40 weken per jaar, startleeftijd 2 jaar, op basis van de inkomensafhankelijke bijdrage. Bij subsidiering van een maximum uurtarief van € 7,50 plus een koptarief van € 0,50 per uur voor alle ouders, in totaal € 8,- per uur:

Indicatie gemeente subsidie basisaanbod 2 dagdelen per week	uurtarief € 7,50 + € 0,50
totaal aantal plaatsen (voor peuters van 2 en 3 jaar, inclusief uitbreiding)	333
plaatsen waarvan ouders kinderopvangtoeslag gerechtigd zijn (60%)	200
gesubsidieerde reguliere plaatsen	133
maximum uurtarief peuteropvang	€ 7,50
totaal beschikbaar budget voor basisaanbod peuteropvang	€ 179.070
subsidie koptarief voor alle ouders (333 x 240 uur x € 0,50 per jaar)	€ 39.960
indicatie gemeente subsidie	€ 219.030

7.2.2 Gemeentesubsidie VVE aanbod voor doelgroepeuters

Op voorstel van de gemeenteraadsleden is het aanbod van 4 dagdelen voor 2 en 3 jarigen doorgerekend. De meerkosten zijn verwerkt in de indicatie subsidiekosten VVE aanbod (€ 458.600, zie onderstaande tabel).

Bij het aanbod voor doelgroepeuters is veder rekening gehouden met een uitbreiding van 25 plaatsen voor nieuwkomers. Aangezien uit het vooronderzoek naar voren kwam dat het aantal ouders dat toeslaggerechtigd is lager is bij de groep ouders die gebruik maakt van het VVE aanbod (4 dagdelen), wordt gerekend met 40% toeslaggerechtigde ouders.

In de onderstaande tabel worden de subsidiekosten voor doelgroepeuters weergegeven voor een aanbod van 4 dagdelen, 40 weken per jaar, startleeftijd 2 jaar. Bij subsidiering van een maximum uurtarief van € 7,50 plus een koptarief van € 0,50 per uur voor alle ouders, in totaal € 8,- per uur:

Indicatie gemeentesubsidie VVE aanbod 4 dagdelen per week	uurtarief € 7,50 + € 0,50
totaal aantal plaatsen (voor peuters van 2 en 3 jaar)	155
plaatsen waarvan ouders kinderopvangtoeslag gerechtigd zijn (40%)	62
gesubsidieerde VVE plaatsen	93
uurtarief peuteropvang	€ 7,50
totaal beschikbaar budget voor VVE aanbod peuteropvang	€ 421.400
subsidie koptarief voor alle ouders (155 x 480 uur x € 0,50 per jaar)	€ 37.200
indicatie gemeente subsidie	€ 458.600



Aanvullend op het VVE aanbod in de voorgaande tabel wordt per doelgroepeuter een extra subsidie verleend (toeslag) voor het uitvoeren van het VVE aanbod per doelgroepeuter per jaar (of naar rato van het aantal maanden gebruik per jaar):

Indicatie gemeentesubsidie per jaar voor uitvoeren VVE aanbod	
aantal doelgroepeuters peuteropvang	155
subsidiebedrag per doelgroepeuter per jaar	€ 250,-
totaal subsidie VVE aanbod peuteropvang	€ 38.750

7.2.3 Subsidiekosten nultarief voor ouders met minimum inkomen

Omdat aangenomen wordt dat maar zeer weinig ouders met een minimum inkomen werken, dus geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag, wordt de nullijn voor de ouderbijdrage van deze ouders doorgezet. De meerkosten bedragen **€ 6.000,-**.

7.2.4 Subsidie peuteropvang op het AZC door SPN

Omdat de kostenstructuur van het AZC erg afwijkt van het overige aanbod, wordt hiervoor een subsidie per dagdeel uitgekeerd aan de SPN. Op het centrum begeleiden 2 leidsters de groep peuters (1 op MBO niveau en 1 op HBO niveau). De kosten van de VVE zijn inbegrepen in de subsidie per dagdeel. Indien de openstelling (incidenteel) verruimd wordt, zal het COA daaraan moeten bijdragen.

Vanwege de lagere instroom van asielzoekers (dan eerder dit jaar voorzien) is het aantal dagdelen peuteropvang vastgesteld op 4 dagdelen per week. In de onderstaande tabel worden de subsidiekosten weergegeven.

Indicatie gemeentesubsidie per jaar voor uitvoeren VVE aanbod AZC	
aantal dagdelen peuteropvang AZC	4
subsidiebedrag per dagdeel per jaar (inclusief extra VVE inzet)	€ 13.021
totaal subsidie aanbod peuteropvang AZC	€ 52.085

7.2.5 Overige subsidiekosten: HBO-coach en intern begeleider (Ib-er)

Op dit moment subsidieert de gemeente een deel van de kosten van de HBO-coach en de intern begeleider. De coach is gespecialiseerd in de ondersteuning van leidsters bij het uitvoeren van het VVE programma. De Ib-er begeleidt zowel de leidsters als de ouders van doelgroepkinderen, bij opvoedingsvraagstukken, maar bijvoorbeeld ook bij het opstellen van een effectief begeleidingsplan. De inzet van beide functionarissen is weliswaar bij de SPN ondergebracht, maar wordt waar nodig ook ingezet bij andere aanbieders. Vanwege het algemene functie, kiest de gemeente ervoor om deze gespecialiseerde inzet apart te subsidiëren, voor een bedrag van **€ 80.000** per jaar.

7.2.6 Ondersteuning kleine locaties in de dorpen

In dorpen met minder vraag naar peuteropvang moet tenminste één locatie beschikbaar blijven voor peuteropvang. Indien de exploitatie van deze locatie onder druk komt te staan vanwege terugloop van het aantal kinderen, worden mogelijkheden tot samenwerking met kinderopvang onderzocht en de mogelijkheden om aanvullende subsidie te verlenen. Om dit te begrenzen zal een minimumnorm voor het aantal kinderen nader vastgesteld worden. De subsidie geldt voor nog aan te wijzen dorpen, op basis van de demografische ontwikkelingen en de ontwikkeling kindcentra.

Op dit moment is er nog geen sprake van risico van sluiting in de dorpen, daarom wordt hiervoor geen budget gereserveerd. Dit belangrijke punt zal meegenomen worden in de tussenevaluatie eind 2017. Indien nodig wordt onderzocht of er middelen voor leefbaarheid beschikbaar zijn.



7.3 Eenmalige kosten harmonisatie

Alle tijdelijke en aanvullende maatregelen die de gemeente neemt om de overgang naar het nieuw subsidiestelsel te ondersteunen of te verzachten worden in de eenmalige harmonisatiekosten opgenomen.

7.3.1 Overgangsregelingen voor de huidige ouders

Ouders waarvan de peuter voor 1 januari 2017 geplaatst is, mogen gebruik blijven maken van de huidige ouderbijdrageregeling, maar alleen als de nieuwe regeling duurder uitvalt. Dit geldt met name voor ouders met een hoog inkomen. Dit om te voorkomen dat deze ouders opzeggen (want gewend aan een lagere bijdrage) en er een lager bereik ontstaat.

Verder is er mogelijk sprake van een risico voor vraagitval van ouders die nog maar een paar maanden van de peuteropvang gebruik maken in 2017. Deze ouders haken wellicht eerder af omdat zij de extra inspanning voor het aanvragen van de kinderopvangtoeslag of gemeenteregeling willen vermijden. Er zal nader overleg gevoerd worden met de SPN over het aantal ouders die dit betreft en een maximale termijn vastgesteld worden.

Voor de overgangsregelingen van de huidige ouders is een bedrag van in totaal **€ 35.000** aan eenmalige kosten begroot. De overgangsregelingen zullen op korte termijn aan de SPN meegedeeld worden, zodat zij dit in hun communicatie met ouders kunnen opnemen.

7.3.2 Communicatie en voorlichting over de omvorming

Ook zal communicatie moeten plaatsvinden over de omvorming aan de huidige en de nieuwe ouders. Een deel van de communicatie, met name ten aanzien van de Subsidiëring peuteropvang zal vanuit de gemeente plaatsvinden. Een deel zal gezamenlijk opgepakt worden en een deel zal door de SPN en overige aanbieders zelf verzorgd worden. Hiervoor zal een communicatieplan opgesteld worden. Het benodigde budget is op **€ 5.000,-** vastgesteld. De gemeente beheert het budget.

7.3.3 Overige eenmalige kosten

Voor de realisatie van de omvorming worden door de SPN extra kosten gemaakt: er moeten nieuwe medewerkers geworven worden, mogelijk aanpassingen plaatsvinden aan arbeidscontracten, extra administratieve handelingen moeten verricht worden vanwege nieuwe contracten voor ouders en dergelijke. Hiervoor is in totaal een bedrag van **€ 10.000,-** gereserveerd.

7.3.4 Totaaloverzicht eenmalige kosten harmonisatie

In het volgende overzicht worden de totale eenmalige kosten voor 2017 weergegeven:

Soort harmonisatiekosten (eenmalig voor 2017)	kosten
overgangsregelingen huidige ouders	€ 35.000
communicatie en voorlichting omvorming	€ 5.000
harmonisatiekosten SPN	€ 10.000
totaal	€ 50.000
totaal beschikbaar voor harmonisatiekosten 2017	€ 50.000



7.4 Totaaloverzicht berekening indicatieve subsidiekosten

In de navolgende overzicht tabel wordt een totaaloverzicht gepresenteerd van de subsidiekosten na omvorming en de eenmalige kosten van de harmonisatie:

Indicatie subsidiekosten totaal	uurtarief 7,50 + € 0,50
indicatie subsidiekosten peuteropvang basisaanbod (2 dagdelen per week) inclusief subsidie kooptarief voor alle ouders	€ 219.030
indicatie subsidiekosten VVE aanbod (4 dagdelen per week voor 2 en 3 jarigen) inclusief subsidie kooptarief voor alle ouders	€ 458.600
indicatie subsidie uitvoeren extra VVE aanbod (extra subsidie per doelgroepeuter van € 250,- per jaar)	€ 38.750
indicatie subsidiekosten AZC voor 4 dagdelen per week	€ 52.085
indicatie subsidie HBO-coach en IB-er (specialisten VVE met algemene inzet)	€ 80.000
indicatie extra kosten minima ouders op nultarief	€ 6.000
totaal kosten	€ 854.465
beschikbaar voor eenmalige kosten harmonisatie in 2017	€ 50.000
beschikbaar voor overheveling 2017 en deels in 2018	€ 69.225
totaal	€ 973.690
*resultaat harmonisatie 2017	€ 0
*resultaat harmonisatie 2018	€ 0
*resultaat harmonisatie 2019	€ 3.137
*resultaat harmonisatie 2020	€ 11.934
*resultaat harmonisatie 2021	€ 41.892

*Inclusief de bezuiniging taalverbetering per 2017, uitname uit het gemeentefonds per 2018 en toevoeging rijkssubsidie voor niet toeslagerechtigden per 2016, zie voor meer info tabel in paragraaf 7.1.

**Bedragen zijn een indicatie en zijn afhankelijk van het aantal peuters dat gebruik maakt van de peuteropvang vanaf 1-1-2017. Totaal zijn er in 2017 504 peuterplaatsen beschikbaar waarvan 171 peuterplaatsen voor doelgroepeuters. In 2015 waren er gemiddeld 458 peuterplaatsen bezet waarvan 155 peuterplaatsen voor doelgroepeuters.

7.5 Subsidieplafond

Voor 2017 is het subsidieplafond € 854.465. Dit bedrag is inclusief het basisaanbod, het VVE aanbod, 4 dagdelen op het AZC, de interne begeleiding, de bijdrage per doelgroepeuter en de extra kosten om de bijdrage voor minima op het nultarief te houden. Het subsidieplafond is exclusief de eenmalige harmonisatiekosten in 2017. Het subsidieplafond gaat ervan uit dat 60% van de ouders recht heeft op kinderopvangtoeslag. Voor het VVE aanbod is aangenomen dat 40% van de ouders in aanmerking komt voor de kinderopvangtoeslag. Deze percentages waren de uitkomst van de enquête die in november 2015 onder de ouders is uitgezet.

Het subsidieplafond is toereikend voor 333 peuters basisaanbod en 171 peuters VVE aanbod. Zoals eerder aangeven bestaat de mogelijkheid dat er minder of meer peuters worden aangemeld voor de peuteropvang. Bij minder peuters blijft er budget over, bij meer peuters kan er een wachtlijst ontstaan. Mocht dit het geval zijn dan wordt hiervoor een oplossing gezocht. Een andere mogelijkheid is dat het percentage ouders dat gebruik kan maken van de kinderopvangtoeslag lager of hoger is. Ook dit heeft invloed op het budget.



8. SAMENVATTING

8.1 Wat is harmonisatie en wat betekent dat?

Onder harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang wordt verstaan het gelijktrekken van alle (wettelijke) regels en ook de financiering van alle voorschoolse voorzieningen.

Dat betekent dat tweeverdieners (en werkende alleenstaande ouders) recht krijgen op kinderopvangtoeslag voor opvang in de voorschoolse voorziening van hun keuze: kinderdagverblijf of peuterspeelzaal. De financiering van deze groep ouders wordt overgeheveld van de gemeente naar het Rijk.

Ter compensatie van de extra toeslaguitgaven van het Rijk wordt per 2017 het budget voor taalverbetering leidsters afgebouwd. Vanaf 2018 volgt een uitname gemeentefonds van € 155.000,- (OKE middelen >OKE = **O**ntwikkelingskansen door **K**waliteit en **E**dcatie). Per 2016 ontvangen gemeenten een nieuwe rijksbijdrage om een regeling peuteropvang te treffen voor kostwinnergezinnen (waarvan 1 ouder werkt) en uitkeringsgerechtigden. Dankzij deze extra rijksbijdrage kan de omvorming in de gemeente budgettair neutraal plaatsvinden. Vanaf 2019 ontstaat zelfs een positief resultaat olopend tot **€ 41.892,-** in 2021.

8.2 Uitgangspunten nieuwe subsidiestructuur

- Peuterspeelzaal wordt peuteropvang en worden opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen;
- de wijze van subsidiëren ondersteunt de verdere ontwikkeling van kindcentra;
- gemeentelijke subsidiemiddelen worden alleen ingezet voor de financiering van peuterplaatsen voor gezinnen die geen beroep kunnen doen op de kinderopvangtoeslag;
- er is een maximum uurtarief vastgesteld waarop subsidie verstrekt wordt;
- er wordt met aanbieders afgerekend op basis van gerealiseerde plaatsen: "geld volgt kind";
- het VVE-aanbod (**V**oor- en **V**roegschoolse **E**ducatie) van 2 extra dagdelen (van in totaal 4 dagdelen) wordt aanvullend gesubsidieerd voor alle ouders (ook voor ouders met recht op kinderopvangtoeslag);
- voor de VVE plaatsen wordt aanvullend een extra subsidie vertrekt;
- de kennis van de VVE moet zoveel mogelijk in stand gehouden worden;
- de effecten van de harmonisatie op toegankelijkheid en bereik worden gemonitord.

De peuterspeelzalen met 1 leidster aangevuld met 1 vrijwilliger of ouder, voldoen per 1 januari 2018 niet meer aan de wettelijke eisen. Na omvorming worden op alle groepen met 16 peuters 2 leidsters ingezet.

8.3 Uitgangspunten basisaanbod peuteropvang na omvorming

- Alle ouders hebben recht op het basisaanbod van 2 dagdelen (3 uren per dagdeel) per week, gedurende 40 weken per jaar, waarbij een deel van de ouders gebruik maakt van de kinderopvangtoeslag en de andere ouders van de door de gemeente gesubsidieerde plaatsen (voor kostwinnergezinnen en uitkeringsgerechtigden).
- De gemeente stelt een maximum uurtarief vast (zoals bij de kinderopvangtoeslag) en hanteert de inkomensindeling van de Adviestabel ouderbijdrage peuteropvang (VNG) die gebaseerd is op de tabel van de kinderopvangtoeslag.
Dat betekent dat alle ouders een inkomensafhankelijke ouderbijdrage betalen.
- De startleeftijd is 2 jaar, kinderen kunnen vanaf 1 jaar ingeschreven worden.

8.4 Aanbod VVE voor doelgroepputers na omvorming

Het consultatiebureau beoordeelt, op basis van de brede doelgroepdefinitie die de gemeente Noordoostpolder vastgesteld heeft, welke peuters in aanmerking komen voor een doelgroepplaats. De gemeente kiest voor het VVE aanbod de volgende uitgangspunten:



- Het VVE aanbod voor doelgroepeuters zal na harmonisatie ongewijzigd blijven: 4 dagdelen per week vanaf 2 jaar.
- Voor de eerste twee dagdelen maken tweeverdieners gebruik van de kinderopvangtoeslag en de andere ouders van de door de gemeente gesubsidieerde plaatsen (voor kostwinnergezinnen en uitkeringsgerechtigden). Net zoals bij het basisaanbod. Het derde en vierde dagdeel is gratis voor alle ouders.
- De extra inspanning voor het uitvoeren van het VVE-programma (extra overleg met ouders, uitvoeren kind-volg-systeem, periodieke rapportages enz.), wordt aanvullend aan aanbieders gesubsidieerd per doelgroepeuter per jaar.

8.5 Ouderbijdrage nieuwe situatie, nultarief minima

Het merendeel van de ouders gaat per maand minder gaan betalen voor de peuteropvang dan nu het geval is. De hoogste tariefgroepen, vanaf een toetsingsinkomen van € 76.463 per jaar, gaan meer betalen. De speciale regeling voor ouders met een minimum inkomen blijft van kracht: zij betalen geen ouderbijdrage.

8.6 Maximum uurtarief en subsidie koptarief voor alle ouders

Het maximum uurtarief om in aanmerking te kunnen komen voor de Subsidieering peuteropvang zal vastgesteld worden op € 7,50 per uur voor 2017. Daarnaast wordt het koptarief in 2017 (verschil tussen maximum uurtarief en hogere kostprijs peuteropvang) gesubsidieerd met € 0,50 per uur, zodat de maximale vergoeding voor aanbieders € 8,- per uur bedraagt.

8.7 Peuteropvang AZC

Voor de peuteropvang in het asielzoekerscentrum (AZC) wordt een aparte subsidieregeling getroffen. De gemeente kiest voor een subsidieregeling van 4 dagdelen (VVE-aanbod) per week.

8.8 HBO-coach en intern begeleider VVE

De gemeente kiest ervoor om de kosten van de HBO-coach en de intern begeleider apart te subsidiëren. De inzet van beide functionarissen is bij de SPN ondergebracht, maar wordt waar nodig ook ingezet bij andere aanbieders.

8.9 Peuteropvang in de dorpen

In dorpen met minder vraag naar peuteropvang moet tenminste één locatie beschikbaar blijven voor peuteropvang. Op dit moment is er nog geen sprake van risico van sluiting in de dorpen, daarom wordt hiervoor geen budget gereserveerd. Dit belangrijke punt zal meegenomen worden in de tussenevaluatie eind 2017. Indien nodig wordt onderzocht of er middelen voor leefbaarheid beschikbaar zijn.

8.10 Subsidieplafond en aantal te realiseren plaatsen

Voor 2017 is het subsidieplafond € 854.465. Dit bedrag is inclusief het basisaanbod, het VVE aanbod, 4 dagdelen op het AZC, de interne begeleiding, de bijdrage per doelgroepeuter en de extra kosten om de bijdrage voor minima op het nultarief te houden. Het subsidieplafond is exclusief de eenmalige harmonisatiekosten in 2017.

Het subsidieplafond is toereikend voor 333 peuters basisaanbod en 171 peuters VVE aanbod. Zoals eerder aangegeven bestaat de mogelijkheid dat er minder of meer peuters worden aangemeld voor de peuteropvang. Bij minder peuters blijft er budget over, bij meer peuters kan er een wachtlijst ontstaan. Mocht dit het geval zijn dan wordt hiervoor een oplossing gezocht. Een andere mogelijkheid is dat het percentage ouders dat gebruik kan maken van de kinderopvangtoeslag lager of hoger is. Ook dit heeft invloed op het budget. Daarom wordt de regeling medio 2017 geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.



Bijlage 1. Begrippenlijst

Peuterspeelzaalwerk:	de huidige gesubsidieerde peuterspeelzalen
Peuteropvang:	term voor de peuterspeelzalen na omvorming
Harmonisatie:	het op één lijn brengen van de wet- en regelgeving, kwaliteitseisen en financiering voor peuterspeelzalen en kinderopvang
Aanbieder:	een organisatie of bedrijf die kinderopvang of peuteropvang aanbiedt
VVE:	voor- en vroegschoolse educatie
VVE aanbod:	is een door de Onderwijsinspectie goedgekeurd programma/methode die door de leidsters op de groep uitgevoerd wordt om peuters te stimuleren aangaande taalontwikkeling, emotionele- en cognitieve ontwikkeling
Aanbod VVE:	alle peuters in de groep kunnen deelnemen aan een VVE aanbod
Doelgroepeuter:	een peuter die op basis van een VVE indicatie in aanmerking komt voor peuteropvang met een VVE aanbod en meer begeleiding. Vanaf 2 jaar kan de peuter gebruik maken van 2 extra dagdelen, deze zijn kosteloos voor <u>alle ouders</u> van doelgroepeuters (ook voor de ouders die gebruik maken van de kinderopvangtoeslag)



Buitenhek Management & Consult

Winthontlaan 200
Postbus 85183
3508 AD Utrecht
030 – 287 59 59
info@buitenhek.nl
www.buitenhek.nl

Auteur: **Ize Eikmans**